

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Udrag fra Det Danske Samfund

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "Grundtvigs værker", i Grundtvig, N. F. S.: *Grundtvigs værker*, Faculty of Arts, Aarhus University, s. 451. Onlineudgave fra Grundtvigs Værker: https://tekster.kb.dk/catalog/gv-1839_628-txt-shoot-idm749/facsimile.pdf (tilgået 26. april 2024)

Anvendt udgave: Grundtvigs værker

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen](#)

og tilbedes, de nye Helte af anderledes aandeligt Stof, som jeg er altfor uværdig til at tage paa mine Læber, men som er Alle opdraget til Ufeilbarhed og Miraklers Giørelse, af Mathematiken, den yndige Fee, der er nyttig til alle Ting; jeg bærer det nok, men jeg troer det ikke, for jeg troer mine egne Öine, som siger mig, at i dette Aarhundrede stiger Historien daglig til Ære og Værdighed selv i Frankrig, hvor Man dog ved Slutningen af forrige Aarhundrede ogsaa praktisk gennemførte den Sætning, at Naturen var Alt og Historien folgelig slet Intet for ordenlig oplyste Mennesker. Ja, det er ikke Nok, at Ludvig Philip har grundet det berømte historiske Galleri i Versailles ligefra Pharamund til Ludvig Philip, og at de Franskes Konge alt imellem selv holder offentlige historiske Forelæsninger for Ungdommen, men det er en Lyst at see, hvordan den splinternye Fransk-Historiske Skole udgiver, oversætter og kommenterer baade Løst og Fast, baade Rim og Prosa fra Middel-Alderen, og Saint-Simonisternes berømte ny Religion er egenlig byggt paa en *Historiens Philosophi*, der naturligvis ikke er af det aandeligste Slags, men dog himmelsk dyb i Sammenligning med Volteres helvedes overfladelige.

Gaar det saaledes med det tørre Træ, hvordan ikke da med det Grønne, gaar det saaledes i Frankrig, som altid var Historiens Helvede, hvordan vil det da ikke gaae i England, som nordenfor Grækenland var dens ypperste Skueplads, og i det høie Norden, som var fra Arildstid dens Himmerige paa Jorden, hvor, efter den Phœniciske Mythe, de Afdødes Sjæle blev ved at leve paa de lykkelige Öer! Ja, m. H. den Slutning er reen, at skedte der ikke i det Allermindste

tusind Gange meer for Historien i England og Norden end i Frankrig og Tydskland, og bevise den ikke her tusind Gange klarere, at den har usigelig meget med Menneske-Livet at giøre, saameget som Speilet for hele dets Virksomhed og som hele Fortidens Erfaring til det Nærværendes Oplysning og til Fremtidens Gavn; gjorde Historien ikke det i Valhalls-Kæmpernes og Skjoldmøernes, i de tusinde Skjaldes og Sagamænds Hjemstavn, i det gamle Asgaard, de historiske Guders grønne Skove; gjorde Historien nu ikke her Vidunder paa Vidunder til folkelig Oplivelse og menneskelig Oplysning; da maatte Kæmpernes Æt, Skjoldungers, Skilfingers og Ylfingers Riger, ei blot være forhexede, men forsvundne af Jorden.

Naar jeg imidlertid taler om hvad *Historien* vil giøre, da er det ingenlunde den Overtro, jeg vil udbrede, at Historien for os er ligesaaen en ubegribelig Gudsmoder, som Man saait beskrev Naturen, der, uden vor Hjælp, vil omskabe Verden og oplyse Slægterne! Nei, der har netop i mine Dage været saa ivrig og saa heldig arbeidet paa Overtroens Udryddelse, at jeg maatte været meget tungnem, dersom jeg endnu ikke havde lært, at alle de Guder, vi selv har skabt, maae vi ogsaa selv hjælpe til Ære og Værdighed, ved at giøre i deres Navn, hvad de kan have Ære af. Saaledes tænkte for Resten allerede vore gamle Fædre, som skabte Aserne, saa det er ingen ny Opdagelse af *Naturens* Dyrkere, men de stillede os den dog for Öie med et lysende Exempel, som vi vel ikke hidtil kan rose os af at have fulgt, men som dog vist ikke vil være spildt paa os. Uagtet de nemlig priste Naturen for alle mulige Mirakler, selv for dem, Ingen

